Załącznik do uchwały
Rady Gminy Wadowice Górne
Nr XXIV/112/2016
z dnia 29 grudnia 2016r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2017r.

I. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 4^1 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2016r., poz. 487 z późn. zm.) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania te obejmują:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywania problemów alkoholowych;
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13^1 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finasowanie centrów integracji społecznej.

Zgodnie z ust. 2 w/w przepisu realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Gminny Program zawiera równocześnie zadania własne gminy w obszarze profilaktyki narkomanii wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Zgodnie z at. 10 ust. 1 przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, obejmujących:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
5. pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Wójt w celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, opracowuje projekt Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, zwanego dalej "Gminnym Programem", biorąc pod uwagę cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Gminny Program stanowi część gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, który uchwala rada gminy.

Realizacja powyższych zadań prowadzona jest więc w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego corocznie przez Radę Gminy. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017 stanowi więc odpowiedź na oba zapisy ustaw, określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków. Obecny dokument wskazuje równocześnie nowe kierunki działań w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w Gminie. Powyższy Program zawiera zadania, które będą realizowane w bieżącym roku z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych oraz wykorzystaniem istniejących zasobów służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień.

Główną rolę w działaniach podejmowanych w ramach w/w Programu odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wadowicach Górnych, która współpracuje z: Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wadowicach Górnych, z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Wadowice Górne, z Policją, Szkołami z terenu gminy, Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Mielcu, Ośrodkiem Zdrowia w Wadowicach Górnych, z Samorządowym Ośrodkiem Kultury i Rekreacji Gminy Wadowice Górne oraz stowarzyszeniami działającymi na terenie gminy.

II. Diagnoza problemów uzależnień w gminie Wadowice Górne.

Na terenie gminy Wadowice Górne sprzedaż napojów alkoholowych prowadzona jest w sklepach oraz lokalach gastronomicznych. W gminie Wadowice Górne ustalony jest limit punków sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 12 punktów, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 2 punktu. Ponadto w 9 punktach prowadzona jest sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu (oraz piwa).

W 2016r. Gmina Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wadowicach Górnych rozpatrywała 22 spraw dotyczących osób nadużywających alkoholu. Z tychże spraw 2 wnioski skierowano do Sądu Rejonowego w Mielcu, Wydział III Rodzinny i Nieletnich, 2 osoby podjęły leczenie stacjonarne, 7 osób skierowano do Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Mielcu, 2 osobom zaproponowano pomoc psychologa. Z punktu Konsultacyjnego działającego przy Ośrodku Zdrowia w Wadowicach Górnych uzyskano informację o 12 osobach korzystających z jego usług.

Komisariat Policji w Radomyślu Wielkim udzielił informacji o następujących zdarzeniach w 2016r. na terenie gminy Wadowice Górne:

- interwencje domowe i publiczne, gdzie sprawcy działali pod wpływem alkoholu – 92
- kolizje drogowe spowodowane pod wpływem alkoholu – 0 osób
- wypadki drogowe spowodowane pod wpływem alkoholu – 1 osoba
- osoby zatrzymane do wytrzeźwienia – sprawców awantur domowych – 7 osób
- liczba założonych Niebieskich Kart –18

III. Cele Gminnego Programu

1. Cel główny to ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.
2. Cele szczegółowe:
   a) zapobieganie powstawaniu nowych problemów:
      - poszerzanie oferty realizowanych programów;
      - poszerzanie wiedzy społeczności lokalnej ukierunkowanej na zwrócenie uwagi na problem używania alkoholu i narkotyków zwłaszcza przez młodzież i dzieci;
      - poszerzanie wiedzy rodziców oraz osób zajmujących się działaniami profilaktycznymi na temat szkodliwości alkoholu i narkotyków;
   b) zmniejszanie rozmiarów problemów, które aktualnie występują:
      - stwarzanie odpowiednich warunków do prawidłowego funkcjonowania dzieci i młodzieży zwłaszcza z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym;

- Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych oraz także pomocy psychospołecznej i prawnej członków rodzin z problemami wynikającymi z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- Ograniczenie dostępu do alkoholu.

c) Edukacja publiczna w zakresie:
- informowania o konsekwencjach nadużywania alkoholu i narkotyków;
- promocji zdrowego stylu życia, trzeźwości i abstynencji.

d) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami o obszarze profilaktyki.

IV. Zadania

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz narkotyków poprzez:

a) działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie:

- motywowania osób uzależnionych od alkoholu oraz narkotyków do rozpoczęcia leczenia, wyjścia z uzależnienia oraz kierowania tych osób do odpowiednich poradni i instytucji;
- kierowania na badania do biegłych i pokrywania kosztów sporządzania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
- sporządzania wniosków do sądu o wszczęcie postępowania w przedmiocie leczenia odwykowego;

b) współpracy oraz dofinansowania świadczeń i usług wykonywanych przez Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Mielcu;

c) współpracę w zakresie terapii i konsultacji z Punktem Konsultacyjnym prowadzonym w Ośrodku Zdrowia w Wadowicach Górnych;

d) współpracę z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Wadowice Górne;

e) rozpowszechnianie materiałów informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną poprzez:

a) Finansowanie wybranych programów interwencyjno - pomocowych, profilaktyczno – terapeutycznych i wspomagających proces readaptacji społecznej dla osób uzależnionych, członków rodzin z problemem alkoholowym

i narkomanii oraz rodzin dotkniętych przemocą realizowanych w obszarze przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii;

b) Porady psychologiczne dla członków rodzin z problemem alkoholowym oraz osób doświadczających przemocy;

c) Współpraca z pedagogiem szkolnym oraz dyrektorami szkół w zakresie zapewnienia opieki i pomocy edukacyjnej dla dzieci i młodzieży z rodzin, w których występują problemy nadużywania alkoholu i stosowania przemocy;

d) Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej i Zespołem Interdyscyplinarnym oraz z Policją;

e) Finasowanie szkoleń, kursów i warsztatów mających na celu podnoszenie kwalifikacji osób pracujących z osobami uzależnionymi oraz członkami ich rodzin;

f) Informowanie mieszkańców o występujących problemach alkoholowych i zagrożeniach narkomanią oraz rozpowszechnianie materiałów informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy, w tym współpraca z lokalnymi mediami.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowych dla młodzieży.

a) Wspieranie szkolnych programów profilaktyki realizowanych w formie zajęć informacyjno – edukacyjnych dla całej społeczności szkolnej;

b) Wspieranie przedsięwzięć spędzania wolnego czasu i propagowania zdrowego trybu życia wolnego od nałogów u młodych i dorosłych celem ochrony przed marginalizacją i wykluczeniem społecznym (m. in. zajęcia plastyczne, muzyczne, sportowe, rekreacyjne, itp.);

c) Realizowanie działań profilaktycznych na temat uzależnień w szkołach i świetlicach w formie programów profilaktycznych, pogadanek, prelekcji, warsztatów, spektakli i koncertów profilaktycznych;

d) Szkolenia i warsztaty dla nauczycieli, pedagogów i innych osób realizujących programy profilaktyczne;

e) Organizowanie szkoleń profilaktycznych w dziedzinie narkomanii i rozwiązywania problemów alkoholowych;

f) Organizowanie warsztatów, pogadanek, prelekcji dla dzieci i młodzieży o tematyce dotyczącej szkodliwości spożywania alkoholu i narkotyków,

g) Współpraca z rodzicami w zakresie budowania umiejętności wychowawczych w obszarze profilaktyki;

h) Prowadzenie akcji edukacyjnych dla mieszkańców gminy na temat alkoholu, narkotyków, papierosów i przemocy;

i) Finasowanie i współpraca w działaniach promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez dzieci i młodzież;

j) Wspieranie aktywnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży poprzez współorganizowanie, współfinansowanie wycieczek, festynów, zawodów sportowych oraz dofinasowanie nagród za udział we współzawodnictwie;

k) Wspieranie działań promujących zdrowy styl życia, w tym zajęć sportowych i nauki pływania dla dzieci i młodzieży;

l) Zakup nagród oraz dofinansowanie materiałów umożliwiających przeprowadzenie imprez sportowych, edukacyjnych i profilaktycznych.

m) Organizowanie lub dofinansowanie do wycieczek, kolonii, obozów o charakterze rekreacyjno - profilaktycznym, wynajmu hali sportowej dla dzieci i młodzieży, młodych dorosłych.

n) Wyposażenie szkół i innych podmiotów realizujących zadania z zakresu profilaktyki w materiały i sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć edukacyjno – profilaktycznych z dziećmi i młodzieżą z terenu gminy w ramach zagospodarowania czasu wolnego

4. Wspomaganie instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych w działalności służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii.

a) dotowanie zadań stanowiących realizację programu,

b) współpraca z Kościołami, Ośrodkiem Profilaktyki Terapii Uzależnień w Mielcu poprzez informowanie i kierowanie osób potrzebujących wsparcia,

c) współpraca z innymi organizacjami i jednostkami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii z terenu i spoza gminy,

d) dofinansowanie działalności klubów sportowych,

e) dofinansowanie do zakupu nagród, art. biurowych, spożywczych, konkursów, zawodów sportowych i innych imprez o tematyce powiązanej z problemem uzależnień, profilaktyki i promocji zdrowego stylu życia.

f) finasowanie lub dofinasowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów art. 13^1 i 15 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poprzez:

a) Kontrolę bądź wizytę podmiotów gospodarczych posiadających zezwolenia na sprzedaż alkoholu w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;

b) Przeprowadzanie postępowania pozwalającego na zgromadzenie materiałów niezbędnych do występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego bądź wystąpienie do prokuratury w związku z naruszeniem art.

13^1 i 15 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;

c) Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych;

d) Występowanie do Wójta Gminy Wadowice Górne o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w przypadku stwierdzenia łamania przepisów w/w ustawy.

e) współpraca z właściwymi komórkami Policji w celu diagnozowania oraz zapobiegania zjawiskom wynikających z nadużywania alkoholu i przemocy w rodzinie

V. Warunki realizacji programu:

1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii określa sposoby realizacji zadań własnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy Wadowice Górne na rok 2017. Podmiotem koordynującym program jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stosownie do jej właściwości określonej w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;

2. Realizację programu nadzoruje Wójt Gminy Wadowice Górne, który współdziała z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych;

3. Finansowanie zadań realizowanych w ramach programu odbywa się zgodnie z art.11^1 Ustawy z następujących źródeł:
   a) środki budżetu gminy przeznaczone na realizację zadań własnych wynikających z Ustawy,
   b) środki dodatkowe pochodzące z opłat za korzystanie z jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
   c) środki pozostałe z roku 2016 jako niewykorzystane z realizacji programu GKRPA, a pochodzących ze środków wymienionych w ppkt 1 i 2.
4. Za udział w posiedzeniach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych członkowie Komisji otrzymają wynagrodzenie w wysokości 20 zł. Wynagrodzenie, wypłacane jest po zakończeniu kwartału, a za IV kwartał po ostatnim posiedzeniu GRPA – do końca 2017r. na podstawie list obecności z posiedzenia Komisji. W przypadku nieobecności na posiedzeniu Komisji wynagrodzenie nie przysługuje.

VI. Preliminarz wydatków na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2017r.

Szkolenia, programy profilaktyczne, szkolenia komisji, delegacje	6 000 zł
Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii oraz związanym z tym przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, w tym na realizację zadań przez Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień	13 400 zł
Na badania przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego	3 000 zł
Wspieranie przedsięwzięć spędzania wolnego czasu i propagowania zdrowego trybu życia wolnego od nałogów u młodych i dorosłych celem ochrony przed marginalizacją i wykluczeniem społecznym (m. in. zajęcia plastyczne, muzyczne, sportowe, rekreacyjne, itp.);	28 300 zł
Realizacja zadań z zakresu narkomanii	1 000 zł
Zakup nagród oraz dofinansowanie materiałów umożliwiających przeprowadzenie imprez sportowych, edukacyjnych i profilaktycznych	1 800 zł
Dofinansowanie do zakupu czasopism, broszurek, ulotek i innych materiałów edukacyjnych, profilaktycznych, itp.	1 500 zł
Działalność, w tym wynagrodzenia dla członków GKRPA	1 000 zł
Ogółem	**56 000 zł**